

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 8Svk/14/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5022200212
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kristína Babiaková
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:5022200212.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kristíny Babiakovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudkyne JUDr. Anity Filovej a sudcu JUDr. Rastislava Dluhoša, PhD. v právnej veci žalobcu: Združenie domových samospráv, o.z., so sídlom Rovniankova 14, P. O. BOX 218, 850 00 Bratislava, IČO: 31 820 174, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Tkáč & Partners, s.r.o., so sídlom Hrnčiarska 29, 040 01 Košice, IČO: 53 929 691, proti žalovanému: Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, so sídlom Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina, za účasti ďalšieho účastníka konania: Tatranský Permon, a.s., so sídlom Pribylina 1486, 032 42 Pribylina, IČO: 31 664 571, právne zastúpeného: Advokátska kancelária SEMANČÍN & PARTNERS s. r. o., so sídlom Bottova 2A, 811 09 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 50 567 942, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-ZA-OOP3-2022/005736-002 zo dňa 11. februára 2022, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Správneho súdu v Banskej Bystrici č. k. ZA-30S/88/2022-160 zo dňa 22. januára 2024, takto

rozhodol:

I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok Správneho súdu v Banskej Bystrici č. k. ZA-30S/88/2022-160 zo dňa 22. januára 2024 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. OU-ZA-OOP3-2022/005736-002 zo dňa 11. februára 2022 z r u š u j e a v e c v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

II. Žalobcoví p r i z n á v a právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov kasačného konania ako aj konania pred správnym súdom.

III. Ďalšiemu účastníkovi právo na náhradu trov kasačného konania ako aj konania pred správnym súdom n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

I. Priebeh administratívneho konania

1. Okresný úrad Liptovský Mikuláš, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej ako „prvostupňový orgán“) vydal dňa 11. júna 2021 rozhodnutie č. OU-LM-OSZP-2021/000275-030 (ďalej ako „prvostupňové rozhodnutie“), ktorým vydal súhlas na výrub drevín rastúcich na parcele KN-C č. XXXXX, v k. ú. O., vedenej v katastri nehnuteľností ako trvalý trávny porast, extravilán obce Pribylina, vo vlastníctve Pozemkového spoločenstva Bývalí urbarialisti obce Východná, vo vlastnom území Tatranského národného parku, kde platí 3. stupeň územnej ochrany, nasledovne: vŕba rakyta 13 ks (9 ks obvod kmeňa pod 30 cm, 2 ks 34 cm, 1 ks 33 cm, 1 ks 30 cm), topoľ 3 ks (obvod kmeňa 42 cm, 60 cm, 51 cm), smrek 17 ks (11 cm, 19 cm, 20 cm, 3 ks 24 cm, 2 ks 28 cm, 2 ks 30 cm, 32 cm, 35 cm, 38 cm, 41 cm, 2 ks 43 cm, 60 cm) a borievka 2 ks (do výšky 1 m). Podľa § 82 ods. 12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej aj ako „zákon o ochrane prírody a krajiny“) určil prvostupňový orgán bližšie podmienky výrubu zabezpečujúce ochranu prírody a krajiny a stanovil náhradnú výsadbu.

2. Žalovaný ako druhostupňový správny orgán rozhodnutím č. OU-ZA-OOP3-2022/005736-002 zo dňa 11. februára 2022 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“) zamietol odvolanie žalobcu a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

3. Odvolací orgán mal za to, že prvostupňové rozhodnutie bolo náležité a dostatočne odôvodnené. Poukázal na to, že prvostupňový orgán, viazaný právnym názorom odvolacieho správneho orgánu, doplnil dokazovanie a vykonal dňa 15. marca 2021 miestnu ohliadku drevín určených na výrub za účelom náležitého zistenia skutkového stavu. Na miestnu ohliadku prizval aj zástupcov Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky (ďalej ako „ŠOP SR“) Správa TANAP, aby posúdili nevyhnutnosť/vhodnosť výrubu predmetných drevín. Zo stanoviska ŠOP SR Správa TANAP vyplynulo, že súhlasí s výrubom 35 ks drevín. Taktiež prenajímateľ dotknutého pozemku prejavil súhlas s výrubom predmetných drevín. Poukázal na to, že ide o dreviny z náletu, ktoré rastú v prehustenom zápoji, vzájomne si konkurujú a niektoré jedince sú mechanicky poškodené, taktiež nie je predpoklad ich zdravého vývoja. Žalovaný uviedol, že žalobca sa predmetného pojednávania spojeného s miestnou ohliadkou nezúčastnil, preto nemohol objektívne zhodnotiť nevyhnutnosť/vhodnosť výrubu týchto drevín a svoj odvolací dôvod nepodporil nijakým dôkazom.

4. Žalovaný vo vzťahu k odvolacej námietke, že výrubovému konaniu malo predchádzať posudzovanie vplyvov na životné prostredie, resp. zisťovacie konanie v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon EIA“), uviedol, že z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by dôvodom na výrub bola činnosť zaradená v prílohe č. 8 zákona EIA. Žalovaný vo vzťahu k námietke, že v napadnutom rozhodnutí nie je uvedená spoločenská hodnota drevín určených na výrub, poukázal na ustanovenie § 48 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej ako „zákon o ochrane prírody a krajiny“) a uviedol, že z neho nevyplýva, že by výpočet spoločenskej hodnoty drevín určených na výrub bol povinnou obsahovou náležitosťou vydaného rozhodnutia, ak je rozhodnuté o náhradnej výsadbe. Podľa právneho názoru žalovaného je jej výpočet nevyhnutný najmä v prípadoch stanovenia finančnej náhrady za vyrúbané dreviny.

5. Žalovaný vo vzťahu k odvolacej námietke žalobcu, podľa ktorej predmetné rozhodnutie nekorešponduje s pôvodne zistenými skutočnosťami najmä v otázke zdôvodnenia dôvodu výrubu, uviedol, že prvostupňový orgán posudzoval odôvodnenosť výrubu na podklade dôvodov uvedených v žiadateľovom doplnení žiadosti zo dňa 23. februára 2021. Dôvod výrubu, na ktorý poukazuje žalobca, teda realizácia sánkarskej dráhy a vybudovanie prenosného lanového vleku na mieste existujúceho lyžiarskeho vleku, uviedli na ústnom pojednávaní dňa 17. decembra 2019 osoby, ktoré neboli splnomocnené konať za žiadateľa v zmysle ustanovenia § 82 ods. 5 zákona o ochrane prírody a krajiny. Skutočnosť, že ústne pojednávanie spojené s miestnou ohliadkou bolo dňa 17. decembra 2019 vykonané v rozpore so zákonom, bola jedným z dôvodov zrušenia pôvodného rozhodnutia a vrátenia veci na nové konanie. Prvostupňový orgán preto nemal dôvod prihliadať na obsah zápisnice zo dňa 17. decembra 2019 a vo veci opätovne vykonal ústne pojednávanie spojené s miestnou ohliadkou drevín určených na výrub dňa 15. marca 2021, kde bol uvedený rovnaký dôvod výrubu drevín ako v doplnení žiadosti zo dňa 23. februára 2021.

6. K námietke žalobcu, podľa ktorej existuje nesúlad stanovísk ŠOP SR, a to nesúlad medzi stanoviskom k posudzovanému výrubu a stanoviskom k prestavbe Hotela Pieris, žalovaný uviedol, že požiadavka žalobcu o zjednocujúce stanovisko ŠOP SR je nedôvodná, keďže predmetné činnosti so sebou nijako nesúvisia. Výrub sa má uskutočniť na parcele KN-C č. XXXXX, k. ú. O., navrhovaná zmena činnosti - prestavba Hotela Pieris sa má uskutočniť na parcelách KN-C č. XXXXX/X a XXXXX/X v k. ú. O., ktoré sú vedené v katastri nehnuteľností ako zastavané plochy a nádvoria.

7. Žalovaný nevyhovel ani požiadavke žalobcu prerušiť konanie do doby rozhodnutia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky o podnete v zmysle ustanovenia § 19 zákona EIA. Žalobca nepredložil žiadnu listinu, ktorá by preukazovala prebiehajúce konanie o podnete.

II. Priebeh konania pred správnym súdom a jeho rozhodnutie

8. Proti rozhodnutiu žalovaného podal žalobca správnu žalobu na Krajský súd v Žiline (ďalej len „správny súd“) a žiadal, aby správny súd zrušil tak rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňové rozhodnutie.

9. Žalobca v žalobe v podstatnom namietal:

i. že spoločenská hodnota drevín vyjadruje ich ekologickú, biologickú a kultúrnu hodnotu tak pre životné prostredie ako aj pre spoločnosť. Je podľa neho podmienkou sine qua non pre posúdenie adekvátnosti a ekvivalentnosti navrhovanej náhradnej výsadby. Ustanovenie § 95 ods. 3 písm. d) zákona o ochrane prírody a krajiny, ktoré žalovaný bagatelizuje, má podľa žalobcu naopak zdôrazniť nevyhnutnosť uplatnenia spoločenskej hodnoty drevín pri rozhodovaní o náhradnej výsadbe a nevyhnutnosť uvedenia týchto údajov aj v rozhodnutí. Samotné určenie náhradnej výsadby, aj v množstve prevyšujúcom vyrúbané dreviny, bez ďalšieho nie je rozhodnutím na základe spoľahlivo zisteného stavu vecí. Len

určením spoločenskej hodnoty vyrúbanej dreviny a následným porovnaním tejto hodnoty s hodnotou náhradnej výsadby môže správny orgán spoľahlivo zistiť stav veci.

ii. že žiadal o vykonanie nového dôkazu spočívajúceho v zjednocujúcom stanovisku ŠOP SR ku všetkým zámerom žiadateľa v území, a to kumulatívne a synergicky. V zisťovacom konaní ŠOP SR uviedla negatívne stanovisko k zámeru prestavby Hotela Pieris, ale k výrubu sa vyjadrila kladne. Namietal, že žalovaný sa nesprávne vysporiadal so súvislosťou medzi predmetným výrubovým konaním a prestavbou Hotela Pieris, keď tvrdil, že tieto navzájom nesúvisia. V samotnom prvostupňovom rozhodnutí sa uvádza, že náhradná výsadba sa má uskutočniť na parcele KN-C č. XXXXX/X, KN-C č. XXXXX/X. a KN-C č. XXXXX/X, v k. ú. O.. Prestavba Hotela Pieris sa uskutoční na parcelách KN-C č. XXXXX/X a č. XXXXX/X, v k. ú. O.. Z vyššie uvedeného podľa žalobcu vyplýva, že vzťah medzi predmetnými konaniami existuje, a to už z pohľadu navrhovateľa alebo z pohľadu toho, ktorých parciel sa majú jednotlivé administratívne konania týkať.

iii. konštatovanie ďalšieho účastníka, že podanie opravného prostriedku je minimálne konanie v rozpore s dobrými mravmi, predstavuje útok na činnosť environmentálnej verejnosti ako takej a pochybovanie o nutnosti ochrany životného prostredia. Preto je možné konštatovať, že nie podanie opravného prostriedku žalobcu, ale postoj ďalšieho účastníka konania je v rozpore s dobrými mravmi, keďže spochybňuje dôvodnosť ochrany životného prostredia a právo na priaznivé životné prostredie podľa článku 44 a 45 Ústavy Slovenskej republiky. Nevysporiadanie sa s daným tvrdením ďalšieho účastníka konania spôsobuje, že napadnuté rozhodnutie nevychádza z náležite zisteného skutkového stavu.

10. Správny súd v Banskej Bystrici (ako právny nástupca Krajského súdu v Žiline) rozsudkom č. k. ZA-30S/88/2022-160 zo dňa 22. januára 2024 správnu žalobu ako nedôvodnú zamietol.

11. Podľa správneho súdu žalobca vznesol konkrétne žalobné námietky len voči uloženej povinnosti náhradnej výsadby. Konkrétne žalobné námietky k povolenému výrubu drevín v správnej žalobe nevzniesol. Poukázal na to, že elektronickým podaním doručeným prvostupňovému orgánu dňa 29. marca 2021 žalobca vyjadril súhlas so samotným výrubom drevín s dôvetkom, že v rozhodnutí je potrebné uviesť spoločenskú hodnotu drevín a úvahu akým spôsobom bola pri rozhodovaní zohľadnená.

12. Ako podstatnú námietku správny súd vyhodnotil, či správne orgány vychádzali pri svojom rozhodovaní zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu a či bolo vadou v ich postupe, ak nezaobstarali určenie spoločenskej hodnoty drevín pri určovaní náhradnej výsadby. Vyhodnotil, že z ustanovenia § 48 ods. 1 zákona o ochrane prírody a krajiny nevyplýva, že by náhradná výsadba alebo finančná náhrada mali byť vo výške rovnajúcej sa spoločenskej hodnote drevín. Toto ustanovenie hovorí len pri finančnej náhrade, že sa uloží do výšky spoločenskej hodnoty dreviny určenej podľa § 95 zákona o ochrane prírody a krajiny. Teda aj v prípade, že orgán ochrany prírody ukladá povinnosť finančnej náhrady, má možnosť správnej úvahy, do akej výšky uloží finančnú náhradu a nemusí to byť finančná náhrada vo výške rovnajúcej sa vyčíslenej spoločenskej hodnote drevín, pričom vždy budú zohľadňované konkrétne okolnosti danej veci. Až ustanovenie § 95 ods. 3 zákona o ochrane prírody a krajiny vymedzuje demonštratívne, použitím slova „najmä“ prípady, kedy sa spoločenská hodnota drevín uplatňuje, a pod písmenom d) sa v tomto zákonnom ustanovení uvádza, že sa spoločenská hodnota drevín uplatní aj pri rozhodovaní o náhradnej výsadbe a pri určovaní výšky finančnej náhrady. V tejto súvislosti správny súd poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžk/54/2019 zo dňa 12. februára 2020.

13. Správny súd tiež uviedol, že ak žalobca namietal, že orgány verejnej správy oboch stupňov rozhodli bez toho, aby bolo zaobstarané vyčíslenie spoločenskej hodnoty drevín, dôvodnosť tejto žalobnej námietky žalobcu nebola preukázaná, pretože v prejednávanej veci podľa správneho súdu mali orgány verejnej správy dostatok podkladov pre rozhodnutie. Poukázal tiež na to, že prvostupňový orgán neudelil ďalšiemu účastníkovi konania súhlas na výrub drevín v požadovanom počte 109 ks drevín, teda nedošlo k paušálnemu udeleniu súhlasu v požadovanom rozsahu bez toho, aby bol preverený stav drevín a ich význam a funkcia na mieste samom. Žiadosť s prílohami, stanovisko ŠOP SR Správa TANAP a ústne pojednávanie spojené s ohliadkou na mieste boli dostatočným podkladom pre rozhodnutie orgánov verejnej správy.

14. Žalobca v správnej žalobe v súvislosti s námietkou nedodržania spoľahlivo zisteného stavu veci tiež poukazoval na to, že už v administratívnom konaní žiadal zabezpečiť zjednocujúce stanovisko ŠOP SR ku všetkým zámerom ďalšieho účastníka konania z dôvodu, že v zisťovacom konaní ŠOP SR uviedla negatívne stanovisko k zámeru prestavby Hotela Pieris, ale k výrubu sa vyjadrila kladne. Správny súd vyhodnotil túto žalobnú námietku ako nedôvodnú a stotožnil sa s argumentáciou žalovaného v napadnutom rozhodnutí, že predmetná požiadavka na zaobstaranie zjednocujúceho stanoviska ŠOP SR nie je dôvodná. Správny súd uvádza, že v danom prípade si stanoviská ŠOP SR vzájomne nekonkurujú vzhľadom na to, že pokiaľ existuje negatívne stanovisko ŠOP SR k prestavbe Hotela Pieris (čo nebolo medzi účastníkmi konania sporné), potom je určenie náhradnej výsadby na dotknutej parcele KN-C č.

10820/2 v súlade s týmto stanoviskom. Naopak, v prípade udelenia kladného stanoviska u oboch týchto činností by sa mohlo eventuálne jednať o „konkurujúce“ činnosti, avšak o taký prípad v posudzovanej veci nešlo.

15. V súvislosti s námietkou žalobcu, že žalovaný sa nevysporiadal s tvrdením ďalšieho účastníka konania, že konanie žalobcu spočívajúce v podaní opravného prostriedku je v rozpore s dobrými mravmi, uviedol, že úlohou orgánu verejnej správy nebolo reagovať na každý jeden vyjadrený názor alebo požiadavku uvedenú v stanovisku žalobcu, ale len na tie, ktoré mali alebo mohli mať pre konanie podstatný význam, čo urobil tým, že dostatočne a zrozumiteľne odôvodnil výrok svojho rozhodnutia.

III. Kasačná sťažnosť a priebeh konania na kasačnom súde

16. Proti napadnutému rozsudku správneho súdu podal žalobca - sťažovateľ kasačnú sťažnosť z dôvodu, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 440 ods. 1 písm. g) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej ako „SSP“). Žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť správne mu súdu na ďalšie konanie.

17. Sťažovateľ namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutia žalovaného, ktoré následne ovplyvnilo aj všeobecnosť správnej žaloby. Záver správneho súdu o všeobecne formulovaných žalobných námietkach preto považoval za nepreskúmateľný. Žalobu považuje za veľmi konkrétnu. Ak správny súd vnímal nedostatky správnej žaloby, mal podľa sťažovateľa využiť ustanovenie § 59 SSP. Namietal aj nesprávne právne vyhodnotenie preskúmateľnosti rozhodnutia prvostupňového orgánu.

18. Podľa sťažovateľa správny súd nesprávne ustálil obsah ustanovení § 47 a § 48 zákona o ochrane prírody a krajiny, čo sa materializuje práve v neuvedení vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky číslo 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny, a to konkrétne jej § 22 ako aj prílohy č. 36 tejto vyhlášky. Uvedené má podľa sťažovateľa zásadný vplyv na vyhodnotenie žaloby správnym súdom. Tiež uviedol, že v právnom rámci absentuje uvedenie základných zásad ochrany životného prostredia podľa § 11 až § 16 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí. Uvedené podľa sťažovateľa automaticky spôsobuje, že správny súd nedodrжал ústavný imperatív ochrany životného prostredia zákonom predpokladaným spôsobom.

19. Uviedol, že na spoločenskú hodnotu drevín je nutné sa pozeráť ako na ekonomický kvantifikátor ekologickej funkcionality drevín, ich zdravotného stavu a významu pre životné prostredie. Poukázal na to, že určenie náhradnej výsadby a jej podmienok je v prípade súhlasu na výrub tou najdôležitejšou časťou rozhodnutia, pričom len primeraným a účinným určením náhradnej výsadby a ďalších opatrení sa dosiahne nová harmónia ľudskej činnosti v súlade so životným prostredím. Podľa sťažovateľa správny súd vôbec neuplatnil § 31 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí, z ktorého vyplýva, že spoločenská hodnota je ekonomický nástroj určený buď na naturálne alebo finančné platenie ekologickej ujmy. Z tohto ustanovenia podľa sťažovateľa vyplýva, že inštitút náhradnej výsadby nie je len formálnou požiadavkou zákona o ochrane prírody a krajiny, ale ide o súčasť širšieho kontextu starostlivosti o životné prostredie.

20. Sťažovateľ pripomenul, že predmetom žaloby nebolo výrubu zabrániť, ale určiť takú náhradnú výsadbu a také podmienky realizácie výrubu a realizácie náhradnej výsadby, ktoré zabezpečia účinnú starostlivosť o životné prostredie.

21. Žalovaný a ani ďalší účastník sa ku kasačnej sťažnosti nevyjadrili.

IV. Posúdenie kasačného súdu

22. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP), po zistení, že kasačná sťažnosť sťažovateľa bola podaná včas (§ 443 ods. 1 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 ods. 1 SSP) a je prípustná (§ 439 ods. 1 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k názoru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

23. Kľúčovou úlohou kasačného súdu bolo v predmetnej veci na základe kasačnej sťažnosti posúdiť, či podkladom pre súhlas na výrub drevín, ktorým bola uložená povinnosť náhradnej výsadby, musí byť aj výpočet spoločenskej hodnoty drevín. Uvedenú námietku vyhodnotil kasačný súd ako dôvodnú.

24. Podľa § 48 ods. 1 zákona o ochrane prírody a krajiny: orgán ochrany prírody uloží žiadateľovi v súhlase na výrub dreviny povinnosť, aby uskutočnil primeranú náhradnú výsadbu drevín na vopred určenom mieste, a to na náklady žiadateľa; uprednostňuje pritom geograficky pôvodné a tradičné druhy.

25. Podľa § 95 ods. 3 písm. d) zákona o ochrane prírody a krajiny: spoločenská hodnota podľa odsekov 1 a 2 sa uplatňuje najmä pri rozhodovaní o náhradnej výsadbe a určovaní výšky finančnej náhrady za vyrúbané dreviny podľa § 48.

26. S predmetnou právnou otázkou sa kasačný súd zaoberal už opakovane, pričom vyústením jeho rozhodovacej činnosti bolo prijatie rozsudku sp. zn. 2 Svk 24/2022 z 30. apríla 2024 do Zbierky stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pod č. 82/2024 ZNSS s touto právnou vetou: „Určenie a výpočet spoločenskej hodnoty drevín podľa § 95 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, na ktorých výrub má byť vydaný súhlas, je obligatórnou súčasťou dokazovania pre účely

rozhodnutia o vydaní takéhoto súhlasu a o nariadení náhradnej výsadby tak, aby bola zabezpečená dostatočná, primeraná, objektívne preskúmateľná a zákonu o ochrane prírody a krajiny zodpovedajúca náhradná výsadba.“

27. Nemožno sa preto stotožniť s právnym posúdením správneho súdu a žalovaného, že nie je nutné vypočítať a zohľadniť spoločenskú hodnotu drevín v prípade určenia náhradnej výsadby. Obligatornosť výpočtu spoločenskej hodnoty drevín pre prípad vydania súhlasu s výrubom a uloženia povinnosti náhradnej výsadby explicitne vyplýva z ustanovenia § 95 ods. 3 písm. d) zákona o ochrane prírody a krajiny. Zákonodarca použitím indikatívu sa uplatňuje v rámci stanovenia pravidla: spoločenská hodnota sa uplatňuje najmä pri rozhodovaní o náhradnej výsadbe, nedal orgánu verejnej správy na výber, ale stanovil povinnosť spoločenskú hodnotu zohľadniť. Nie je pritom vylúčené posúdenie náhradnej výsadby aj na základe iných kritérií, ale povinným je zohľadnenie spoločenskej hodnoty vyrúbaných drevín, ako jedného z objektívnych kritérií pre posúdenie „primeranosti“ náhradnej výsadby.

28. Nevyžadovanie výpočtu spoločenskej hodnoty drevín, ktoré majú byť vyrúbané, a teda nezohľadnenie tohto objektívneho kritéria pri nariadení náhradnej výsadby, by v praxi mohlo viesť k neželanému stavu nariadenia náhradnej výsadby výlučne s ohľadom na počet drevín, ktorých výrub by bol povolený. Prípadne zohľadňujúc iné nejasné a spätne nepreskúmateľné kritériá. Spoločenská hodnota dreviny je však údaj, ktorý je vytvorený informáciami týkajúcimi sa dotknutej dreviny ako je jej vek, stav (poškodenie), umiestnenie (chránené územie) a iné. Predstavuje tak údaj vypovedajúci nielen o kvantite, ale najmä o kvalite drevín, ktoré majú byť vyrúbané. Poznať nielen kvantitu, ale najmä kvalitu vyrúbaných drevín pri nariadení náhradnej výsadby, ktorá by práve kvalitatívne mala zodpovedať výrubu, je nevyhnutné (rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Svk 24/2022 z 30. apríla 2024).

29. Určenie a výpočet spoločenskej hodnoty drevín podľa § 95 zákona o ochrane prírody a krajiny, na ktorých výrub má byť vydaný súhlas podľa § 48 zákona o ochrane prírody a krajiny, je tak obligatórnou súčasťou dokazovania pre účely rozhodnutia o vydaní takéhoto súhlasu a o nariadení náhradnej výsadby tak, aby bola zabezpečená dostatočná, primeraná, objektívne preskúmateľná a zákonu o ochrane prírody a krajiny zodpovedajúca náhradná výsadba. Kasačný súd na základe uvedeného preto uzavrel, že správne orgány ako aj správny súd dospeli k nesprávnemu právnemu záveru, keď vyčíslenie spoločenskej hodnoty nevyhodnotili ako podklad nevyhnutný pre vydanie rozhodnutia o súhlase na výrub drevín.

30. Pre úplnosť kasačný súd konštatuje, že neopomína sťažovateľom formulované výhrady k rozsudku správneho súdu, v ktorých správny súd komunikoval svoje názory týkajúce sa prílišnej všeobecnosti žalobných námietok. Podľa názoru kasačného súdu boli v tejto veci sťažovateľom formulované žalobné body pomerne jasné, pričom ani správny súd ich nemal problém identifikovať a vysporiadať sa s nimi vo svojej ďalšej argumentácii. Úvodné deklarácie správneho súdu tak kasačný súd nepovažoval za priliehavé na predmetnú vec. Na druhej strane však nemali za následok to, že by sa správny súd nevysporiadal so žalobnými námietkami sťažovateľa, preto nejde o vadu, ktorá by mala za následok nezákonnosť napadnutého rozsudku, resp. vadu, ktorá by mala dopad či už na právo sťažovateľa na spravodlivý proces alebo výrok napadnutého rozsudku.

31. Ako nedôvodnú vyhodnotil kasačný súd námietku nepreskúmateľnosti rozhodnutia prvostupňového orgánu ako aj žalovaného. Správne orgány sa podľa kasačného súdu, vysporiadali so všetkými podstatnými námietkami sťažovateľa, tak ako to skonštatoval aj správny súd, pričom nesúhlas sťažovateľa so závermi správnych orgánov nie je možné podradiť bez ďalšieho pod námietku nepreskúmateľnosti. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi a ani právo na to, aby bol účastník konania pred súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi.

V. Záver

32. Kasačný súd, poukazujúc na vyššie uvedené, konštatuje, že kasačná sťažnosť sťažovateľa bola dôvodná. Napadnutý rozsudok správneho súdu vychádza z nesprávneho právného posúdenia veci [§ 440 ods. 1 písm. g) SSP] a rovnakou vadou (nezákonnosťou) podľa zistení kasačného súdu trpí aj rozhodnutie žalovaného [§ 191 ods. 1 písm. c) SSP]. Keďže správny súd žalobu sťažovateľa zamietol, kasačný súd postupom podľa § 462 ods. 2 v spojení s § 191 ods. 1 písm. c) SSP zmenil napadnutý rozsudok správneho súdu tak, že zrušil rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

33. V ďalšom konaní bude žalovaný postupovať spôsobom načrtnutým kasačným súdom v bode 29 tohto rozsudku a vyvaruje sa pochybení zistených kasačným súdom v tejto veci. Žalovaný je pritom viazaný vyjadreným právnym názorom kasačného súdu (§ 469 SSP).

34. O nároku na náhradu trov konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 1 SSP tak, že plne úspešnému žalobcovi/sťažovateľovi priznal právo na úplnú náhradu trov

kasačného konania, ako aj trov konania pred správnym súdom (§ 175 ods. 1 SSP). O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

35. Ďalšiemu účastníkovi konania podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 169 SSP nepriznal právo na náhradu trov konania, keďže mu nebola v správnom súdnom a ani v kasačnom konaní uložená žiadna právne vynútiteľná povinnosť spojená s existenciou trov konania.

36. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0 (§ 463 SSP v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.